

ตอบปัญหาภาษาอังกฤษ

ถาม-ตอบปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปรางทิพย์ นพรัมภา

ถาม ดิฉันเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง สถาบันของดิฉันเน้นเรื่องการสอนส่งเสริมให้นิสิตมีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง วิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา (EAP) ซึ่งดิฉันสอนนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มีชั่วโมงเรียนกับอาจารย์ผู้สอน 3 ชั่วโมง ส่วนชั่วโมงที่ 4 เป็น individual study ภายใต้ความช่วยเหลือของครูสอน ดิฉันรู้สึกลำบากใจอย่างยิ่งในการช่วยเหลือนิสิตในชั่วโมงที่เรียนรู้ด้วยตนเองนี้ กรุณาแนะนำวิธีการช่วยเหลือนิสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านเพื่อให้นิสิตสามารถอ่านได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพด้วยค่ะ จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

สุชาวดี ปาลรัตน์

กทม.

ตอบ ในฐานะอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา ดิฉันเข้าใจจุดประสงค์ของการส่งเสริมให้นิสิตมีความใฝ่รู้ แต่วิธีการที่จะเร่งเร้าความใฝ่รู้เป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก ผู้สอนจำต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ในการอ่านภาษาไทยทั่วๆ ไปผู้อ่านสนใจที่จะอ่านบทความต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์

เพื่อความเพลิดเพลิน แต่ในการอ่านภาษาอังกฤษนั้น แรงจูงใจที่จะให้เกิดความสนใจที่จะอ่านภาษาอังกฤษต้องมีอิทธิพลสูง ทั้งนี้เพราะผู้อ่านจำต้องอาศัยความสามารถสูงกว่าการอ่านภาษาไทย หากผู้สอนสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนหรือผู้อ่านได้แล้ว ก็จะนำไปสู่ความเข้าใจและการพัฒนาทักษะการอ่าน ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในห้องเรียนของเราจะมีผู้เรียนหลากหลายทั้งด้านความสามารถในการใช้ภาษา ภูมิหลังและความสนใจ ผู้สอนจึงมีปัญหามากขึ้นในอันที่จะสนองความสนใจของผู้เรียนเหล่านั้นอย่างไรก็ตาม วิธีหนึ่งซึ่งจะแก้ปัญหานี้ได้ คืออนุญาตให้ผู้เรียนเลือกอ่านบทความต่าง ๆ และทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่แบ่งเป็นหลายระดับหลายสาขา จากธนาคารบทความเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-access reading banks) แต่ก็ยังมีผู้เรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ชอบวิธีการนี้ บ้างก็รู้สึกอึดอัดและไม่มั่นใจว่าได้เรียนรู้จริงจัง บ้างก็ไม่เข้าใจบทบาทของครู ซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกมากกว่า “ผู้สอน” ผู้เรียนเหล่านั้นไม่เข้าใจว่าจะมีผู้สอนไว้ทำไมหากไม่มีการ “สอน” หน้าที่ชั้นหรือให้คำแนะนำใด ๆ กับตน

ดิฉันเองเคยใช้ self-access reading banks กับ นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 2 แต่ก็ประสบกับปัญหา ดังกล่าวข้างต้น จึงได้คิดแปลงวิธีการ หากยังคงนโยบาย การแสวงความรู้ด้วยตนเอง โดยอนุญาตให้ผู้เรียนเลือก บทความใด ๆ ก็ได้ที่ตนสนใจเพื่อนำมาฝึกอ่านด้วยตนเองในห้องเรียน ดิฉันขอเรียกวิธีการนี้ว่า “individualizing reading” เมื่อนำวิธีการนี้มาทดลองใช้ สังเกตเห็นว่าผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการอ่าน ความเครียด ในการอ่านน้อยลง เพราะอย่างน้อยที่สุดบทอ่านนั้นก็ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเลือกหามาเอง เป็นสิ่งที่เขาสนใจ หรือ อาจจะเป็นสิ่งที่เขาจะต้องอ่านเพื่อใช้ประกอบวิชาที่เขา เรียนโดยตรง หรือใช้เสริมวิชาอื่นที่เรียนบ้างความคิด กันว่าจะต้องอ่านให้เข้าใจ มิฉะนั้นจะสู้เพื่อนในห้องไม่ได้ก็หมดไป เพราะผู้อ่านไม่ต้องแข่งขันกับผู้อื่น เพียง แข่งขันกับตัวเอง พยายามทำความเข้าใจเพื่อตัวเอง ก็ จะทำให้ผู้อ่านเกิดความมุ่งมั่น แทนความท้อท้อเมื่อนึกถึงบรรยากาศดังที่เคยปรากฏมา อย่างไรก็ตาม การใช้วิธีการดำเนินการเช่นนี้ ผู้สอนอาจแสดงบทบาทเล็กน้อยในช่วงต้นชั่วโมง ในกรณีที่ผู้เรียนก็จะเกิดความมั่นใจขึ้นรู้สึกว่าได้มีการเรียนรู้เกิดขึ้นภายใต้ความดูแลช่วยเหลือของครูผู้สอน แต่ทั้งนี้ก็เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีพื้นฐานมาจากความใฝ่รู้ของผู้เรียนเอง

การจัด individualizing reading ในชั่วโมงที่ 4 ของรายวิชา EAP ที่จะเสนอต่อไปนี้ ดิฉันได้แนวความคิดมาจากอาจารย์ด้าน TESOL หลาย ๆ คนมาผสมผสานกัน อาทิเช่น Buzan (1977), De Leeuw และ De Leeuw (1965), Wallace (1980) และ Scott (1984) อย่างไรก็ตาม การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้สอนจำต้อง ชักซ้อมความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการ รู้ด้วยตนเอง เป้าหมาย ตลอดจนบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนเองจึงจะดำเนินขั้นตอนในลำดับต่อไปได้ผลดี

ขั้นตอนในการจัด individualizing reading

1. ให้ผู้อ่านนำบทอ่านที่ตนสนใจ หรือบทอ่าน ที่ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็ได้ซึ่งมีความ ยาวประมาณ 600-800 คำ อันเป็นความยาวระดับพอ เหมาะสำหรับการฝึกอ่านใน 1 คาบ การเรียน (ประมาณ 50 นาที) โดยผู้เรียนควรนำบทอ่านนี้มาให้ผู้สอนดูก่อน ชั่วโมงที่จะมีการอ่านเพื่อผู้สอนพิจารณาถึงความเหมาะสม ทั้งทั้งการอ่าน และการสร้างกิจกรรมในการอ่าน

2. ผู้สอนตั้งคำถามต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องหาคำตอบจากบทอ่าน หรือผู้สอนอาจอธิบายถึงกิจกรรมที่จะ ให้ผู้เรียนทำจากบทอ่านนั้น ๆ รวมทั้งอธิบายจุดมุ่งหมาย ของคำถามและกิจกรรมเหล่านี้ตัวอย่างของกิจกรรมต่าง ๆ นั้น จะกล่าวถึงโดยละเอียดในลำดับต่อไป

3. เมื่ออธิบายจุดมุ่งหมายของคำถามและ กิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ผู้เรียนลงมืออ่านบทอ่านของตน และทำกิจกรรมหรือตอบคำถามของผู้สอนให้ได้มากที่สุด หากผู้เรียนประสบปัญหา ผู้สอนจะต้องให้ความช่วยเหลือทันที

Grellet (1981) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการ อ่าน ซึ่งดิฉันเองก็ได้ยึดเป็นหลักในการจัดกิจกรรม สำหรับ Individualizing reading ดังนี้

1. ผู้อ่านที่ดีสามารถปรับความเร็วในการอ่าน โดยขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านนั้น ๆ หากเป็นการ ฝึกหัดอ่านแบบ skimming ผู้สอนควรทบทวนหลักการ อ่านทั่ว ๆ ไปที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้อ่านเร็วขึ้น เช่น อ่าน ย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย หรือบรรทัดแรกและ บรรทัดสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า

2. ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายในการ อ่าน ซึ่งเป้าหมายนี้คือแรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดการอ่าน นั้นเอง

3. ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบของ การเขียน เช่น

– สามารถแยกข้อมูลสำคัญ และข้อมูลที่ เป็นรายละเอียดเฉพาะ

– ผู้อ่านต้องเรียนรู้องค์ประกอบทั้งด้าน ไวยากรณ์และคำศัพท์

– ผู้อ่านต้องเข้าใจว่าบทอ่านนั้น ๆ มี เป้าหมายที่จะสื่ออะไรแก่ผู้อ่าน

4. การที่ผู้อ่านเข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ รวมท้ ององค์ประกอบในการจัดรูปการเขียนจะทำให้ผู้อ่านสามารถ สรุปรย่อ และจดจำสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น

คำถาม แบบฝึกหัด และกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ ประกอบการอ่าน

การใช้กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้เกิดความมั่นใจ ใจว่าเกิดการเรียนรู้ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ การได้ ขอกล่าวถึงกิจกรรมเป็นลำดับดังนี้

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน

1. ให้ผู้อ่านดูชื่อเรื่อง ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับชื่อเรื่องนั้นอย่างไรบ้าง ให้ผู้อ่านเขียนหัวข้อย่อๆ เกี่ยวกับชื่อเรื่อง 5 ข้อ

2. ให้ผู้อ่านเขียน key-words ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะอ่านพบในบทอ่านประมาณ 6 คำ หลังจากทีอ่านและ ศึกษาชื่อเรื่องแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคาดคะเนและเพิ่มพูนความรู้เรื่องคำศัพท์

3. หลังจากเขียน key words 6 คำแล้ว ให้ผู้อ่านเขียนคำอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับคำทั้ง 6 หากผู้อ่านไม่ อาจค้นหาคำศัพท์ได้ด้วยตัวเอง อนุญาตให้ขอความช่วยเหลือจากผู้สอนได้

4. อ่านย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย ให้ผู้อ่านหาประโยคที่เป็นใจความหลักของบทอ่านนั้น

5. ตั้งคำถาม 5 ข้อ ที่ผู้อ่านต้องการเรียนรู้จาก บทอ่านนั้น เมื่อผู้สอนอธิบายถึงกิจกรรมข้างต้นแล้ว ให้ผู้อ่านเริ่มต้นอ่าน โดยในลำดับนี้อ่านเพื่อจับใจความ

หลัก และไม่ต้องหยุดเสียเวลากับศัพท์ หรือประโยค ปลีกย่อยที่ไม่เข้าใจ

2. กิจกรรมหลังจากอ่านบทอ่านไปคร่าว ๆ

1 ครั้ง

ผู้สอนให้ผู้อ่านตอบคำถามเหล่านี้

1. ใจความหลักที่ผู้อ่านเขียนไว้ในครั้งแรกนั้น ถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องให้เขียนประโยคใหม่ เกี่ยวกับใจความหลักให้ถูกต้อง

2. สิ่งที่ผู้อ่านต้องการเรียนรู้ในกิจกรรมก่อนการอ่าน ข้อ 5 นั้น ผู้อ่านได้ข้อมูลหรือยัง ให้ผู้อ่านขีดเส้นใต้ หรือวงล้อมรอบประโยคที่เป็นคำตอบ

3. จดคำศัพท์ในบทอ่านที่ไม่เข้าใจหรือไม่เคย เห็นมาก่อน ประมาณ 10 คำ และหาคำตอบในพจนานุกรมด้วยตัวเอง

ในลำดับต่อไป ให้ผู้อ่านอ่านบทอ่านอีกเป็นครั้งที่ 2

3. กิจกรรมหลังจากอ่านบทอ่านไป 2 ครั้ง

1. ให้ผู้อ่านสำรวจในแต่ละย่อหน้า ขีดเส้นใต้ ประโยคหรือวลี ซึ่งเป็นใจความหลักในแต่ละย่อหน้า

2. ให้ผู้อ่านสำรวจประโยคอื่น ๆ ที่เหลืออยู่ในแต่ละย่อหน้า ประโยคที่เหลือเหล่านี้เกี่ยวข้องกับ ประโยคที่ขีดเส้นใต้ในข้อ 1 บ้างหรือไม่ ถ้าเกี่ยวข้อง เป็นการเกี่ยวข้องในลักษณะใด เป็นการอธิบายเพิ่มเติม ยกตัวอย่างหรือรายละเอียดปลีกย่อย

3. สำรวจประโยคที่ผู้อ่านไม่เข้าใจ ลองพยายาม ทำความเข้าใจอีกครั้ง หากยังไม่แจ่มชัด ให้ขอความช่วยเหลือจากผู้สอน

4. ให้ผู้อ่านเขียนแผนภูมิหรือแผนผังแสดงองค์ ประกอบของบทอ่าน

5. Carolyn Walker (1987) เสนอว่าสิ่งต่างๆ ที่ผู้อ่านควรทำไปพร้อม ๆ กับการอ่าน คือการสำรวจ องค์ประกอบต่าง ๆ ข้างล่างนี้ให้ได้มากที่สุด

definitions	classifications
statements of aims	statements of scope
comparisons or contrasts	opinions
sentences containing cases	reasons for opinions
sentences containing results	examples
a line of argument	possible explanations
sentences in which a conclusion is drawn	reporting what other people have said
descriptions of people, things, or concepts	descriptions of events, systems, or processes

How did you recognize these sentences? Which of these helped you:

- the overall meaning;
- the position of the sentence in the paragraph or whole text;
- certain words or phrases.

6. ผู้อ่านจับจุดมุ่งหมายให้ได้ว่า ผู้เขียนเขียนบทอ่านนี้ถึงใคร หรือเพื่อใคร

7. ผู้อ่านจับจุดประสงค์ของผู้เขียนว่าคืออะไร

- เพื่อเสนอข้อมูล
- เพื่อเสนอความคิดเห็น
- เพื่อชักจูง หรือ
- เพื่อความเพลิดเพลิน

8. ให้ผู้อ่านเขียนสรุปย่อของบทอ่าน ความยาวประมาณ 250 คำ ซึ่งเป็นบทสรุปของการอ่านนั้นๆ

ดิฉันเคยนำ individualizing reading มาใช้กับนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และปรากฏผลว่าวิธีการนี้ใช้ได้ดี แต่ขอเน้นว่าผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง

ในการแสวงหาความรู้ โดยผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอผลงานของตน หรือร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนบทอ่านกับผู้เรียนอื่นๆ ในห้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงผลสำเร็จที่แต่ละคนได้สร้างขึ้นมาด้วยตนเอง อันเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงเป้าหมาย เป็นแรงจูงใจให้นิสิตเกิดความอยากที่จะอ่านภาษาอังกฤษตามความสนใจและความถนัด นิสิตไม่รู้สึกว่าเป็นการสูญเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษไปพร้อมกับความรู้แขนงที่ตนต้องการ มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากหนังสือและบทความอื่นๆ นอกเหนือจากการศึกษาเล่าเรียนจากอาจารย์ในห้องโดยตรง โดยยังคงได้รับความดูแลช่วยเหลือจากครูผู้สอนพอสมควร อันทำให้การอ่านแบบนี้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุด

บรรณานุกรม

- Buzan. T. *Make the Most of Your mind*. London : Colt, 1977.
- De Leeuw, E., and M. De Leeuw. *Read Better, Read Faster*. London : Penguin, 1965.
- Grellet, F. *Developing Reading Skills*. Cambridge : Cambridge University Press, 1981.
- Scott, M., L. Carioni, M. Zanatta, E. Baver and T. Quintanilla. 'Using a "standard exercise" in teaching reading comprehension. *ELT Journal* 38/2 : 114 : 9, 1984.
- Walker, Carolyn. Individualizing Reading. *ELT Journal* 41/1 : 46-7, 1987.